

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRANJ

Léto III. Št. 42

Kranj, 19. oktobra 1950

Cena din 2.—

KDZ „Dobrava“ je med prvimi zadrugami pospravila vso krmo v ta namen zgrajene silose

Kmečko delovna zadruga „Dobrava“ v Naklem je v glavnem odpravila ostanke nekdanjega privatnega načina gospodarjenja. Mejišča so po večini že preorallani, poljska dela pa opravljajo skupno, združeno. So težave pri uvajanju skupinskega dela in zadrugniki, ki se medsebojno dobro razumejo ter zavedajo važnosti socialističnega gospodarstva in ga uspešno izvršujejo; med dvanajstim skupinami pa sta še dve, ki bi rade delale po starem načinu, „vsak na svojem“. Ugotavljanje pridelkov in izvrševanje oddaj je v tistih skupinah, ki delajo vzajemno, znatno lažje, kot če je treba obračunavati in oddajati za posamezna gospodarstva.

Zadruga je imela letos zelo lepe izgleda za dober pridelek. Če bi ostalo, kot je kazala letina koncem junija, bi bili preseženi vsi plani. Račune pa je prekrizala toča, ki je po takojšnjih domnevah uničila celoten pridelek. Vendar posledice končno niso bile tako hude in se je tam dežju rast popravila tako, da je posebno krma dobro naredila. Nekaj pa je zakrivila toča — vsi pridelki letošnje jeseni so z dozoritvijo cel mesec zakasnil, tako da je bilo vse delo naenkrat. Namesto, da bi

lepo posušili seno in spravili krompir, zatem pa prešli na jesensko setev, je prišlo vse obenem, zato je bilo v nagrmađeno delo treba vložiti ogromno truda. Seveda tudi z razpoložljivo delovno silo ni bilo nič kaj lahko, kakor bi bilo drugače, če je vse delo razporejeno eno za drugim.

Vsa košnja je izvršena; 10 silosov, ki so jih napolnili do vrha s krmo je dalo zadrugnikom ogromno dela, vendar se zdaj ne boje, da bi njihovi živini primanjkovalo krme. Kljub temu pa je veliko težav, ker ima zadruga sorazmerno veliko goveje živine in prašičev, nima pa močnih krmil, ker sta bila oves in koruza po toči popolnoma uničeni. Zato je tudi stanje živine slabše kot bi bilo sicer. V tem bi okraj moral hitro ukrepati in jim priskočiti na pomoč.

Jesensko setev so dozdej izvršili 82 odstotno, gotove skupine pa so isto že zaključile. Vse delo v zadrugah dokazuje, da je v skupnosti moč in da so le tam uspehi. S pravilnim planskim gospodarjenjem pa bo siguran napredek ne le zadrugnikom na vasi, ampak zagwarantirana prehrana našim delovnim ljudem v industriji.

Setveni aktivni naj se postavijo na noge, da bo setev v okraju Kranj-okolica v nekaj dneh zaključena

Kranj, 18. oktobra — Lepo vreme omogoča, da setvena dela v okraju Kranj-okolica hitro napredujejo. Kmetje se povsod trudijo, da bi posejali vse ob pravem času ter se potem lotili še drugih del, ki jih morajo opraviti pred nastopom zime.

Privatni kmetje so dosedaj posejali 87,9 odstotka vseh setvenih površin, določenih za jesensko setev, medtem ko setev na združnem področju nekoliko zaostaja, predvsem zato, ker so se mnogo zamudili s pospravljanjem pridelkov; vendar tudi tu ni nevarnosti, da setev ne bi bila opravljena o pravem času. Najbolj bodo seveda morali pohiteti v KDZ „Oton Zupančič“, Zapoge, kjer so dozdej opravili le nekaj nad tretjino setvenih del. V tej zadrugi so imeli mnogo krompirja, kar jim je pri pospravljanju dalo precej dela. Manjka jim delovne sile, pa tudi organizacija dela ni popolna. Sedaj pravijo, da jim manjka semena in da ne bodo mogli zasejati vseh površin. Na okraju so nasprotnega mnenja in je sedaj nujno ugotoviti, ali imajo zadrugniki seme in zakaj

ga nimajo. Pomagati je treba le, če je res potrebno. Kraji, kjer je toča uničila del pridelka, so od okraja prejeli seme in ga bodo vrnili ob prihodnji žetvi. Drugje, kjer jim semena primanjkuje, je najbolje, če si kmetje nabavijo seme sami, saj imajo mnogo različnih možnosti. Mnogi so že dobili seme predvsem v okviru vasi z zamenjavo in posojanjem. Pri reševanju tega vprašanja, ki pa še zdaleč ni pereče, naj pomagajo predvsem setveni aktivni po vaseh, o katerih pravijo, da niso prav nič aktivni, in to je na žalost res. Osnovna frontna organizacija v sleherni vasi bi se morala s tem resno pozanimati in priskočiti tem aktivom na pomoč, da se postavijo na noge in da bo delo izvršeno v nekaj dneh, dokler še traja lepo vreme. To je njihova dolžnost, kajti reševanje važnih gospodarskih nalog na naši vasi mora priti v njihovo tekmovanje, kje bodo boljše in hitreje izvršili 100 odstotno jesensko setev, ki je velikega pomena za vsakdanjo prehrano našega delovnega človeka.

Živinorejska razstava v Naklem

V soboto, 14. oktobra so imeli naši kmetje-živinorejci svoj praznik. Na ta dan so prignali svojo živino, da javno pokažejo sadove svojega truda za dvig živinoreje. Na to razstavo so se že dalj časa pripravljali ter je ta v glavnem tudi uspela.

Svojo živino je razstavljalo 6 zadrug, 2 industrijski ekonomiji in 15 privatnih gospodarstev. Najlepšo živino je razstavljala KDZ „Storžič“ Goriče. Od 14 glav goveje živine iz te zadruga so štiri krave prejele I. nagrado. Živinoreja v KDZ „Storžič“ je v splošnem na visoki stopnji. Tudi državni oddaja zelo vestno, kar zgovorno priča to, da je imenovana zadruga že izpolnila letni plan oddaje mleka. Od vsake krave je oddala povprečno nad 1000 litrov mleka. To je vsekakor visoka oddaja, zlasti če primerjamo oddajo z ostalimi KDZ. Na podlagi tega je dobila I. mesto na razstavi in tudi nagrado.

Največ zaslug za izvedbo živinorejske razstave pa ima brez dvoma KDZ „Dobrava“ Naklo. Ta je v to vložila največ truda. Razstavljala je 35 glav goveje živine, od katerih je ena dobila I. nagrado, 14 glav II., ostale pa tretjo. Tudi plan vzreje dobro izpolnjuje. Slabša pa je v oddaji mleka. Ta zadruga je prejela diplomo in drugo nagrado. Nadalje so prejela diplome in nagrade še KDZ: Duplje, Podbrezje in Orehek. KDZ Kokrica pa je prejela nagrado. Vsekakor pa zasluži lepo priznanje tudi posestnik Aleš Peter iz Mač 9 v Preddvoru. Njegovo kravo so na razstavi ocenili kot najlepšo in najboljše žival. Sama razstava nam je dala vpogled v uspehe naše živinoreje, napotila za v bodoče. Slaba stran je bila v tem, da je bilo premalo razstavljenih mlade živine, t. j. naraščaja, na podlagi katerega moramo gledati problem živinoreje v bodočnosti. Vsekakor bodo morali stremeti naši

živinorejci za tem, da odberejo in vzgoje dober naraščaj, ki bo na drugi taki razstavi boljše zastopan.

Grajati moramo še to, da je bil pri razstavljanju živine vse premalo zastopan združni sektor, kakor tudi privatni. Posebno slabo so se izkazale KDZ „Belca“, Predoslje in KDZ „Smarjetski“, Stražiče, katere so imele živino za razstavo že pripravljeno, pa je niso prignale. Drugič je potrebna večja množična udeležba kmetov-živinorejcev. Saj se prav na takih razstavah posamezniki medsebojno lahko izmenjajo izkušnje, ki so jih v tem pridobili.

Po razdelitvi nagrad, popoldne se je v združnem domu v Naklem razvilo pravo kmečko veselje. Posebno so poživali to veselje fantje in dekleta v narodnih nošah s svojimi narodnimi plesi. Tako je praznik živinorejcev v Naklem vsekakor dobro uspel.

Poživimo tekmovanje

v počastitev 10-letnice Osvobodilne fronte

Frontovci Jezerskega naredili delovni načrt

V Kranju je bilo preteklo nedeljo več manjših delovnih akcij na raznih gradiliščih prostovoljnega dela. Delalo se je na združnem domu na Primskovem in v Struževem,

a delovni kolektivi naših tovarn so odposlali prostovoljce na sečno in spravilo lesa v gozdove pod Storžičem. Udeležencev je bilo 286, ki so skupno opravili nad 1200 ur prostovoljnega dela.

V Kranj-okolici se osnovne frontne organizacije vneto pripravljajo, da čim boljše izpolnijo to tekmovanje s tem, da sklicujejo množične sestanke vsega članstva, na katerih razpravljajo in sprejemajo okvirne plane 6-mesečnega dela, v katerem je dan močan poudarek politični vzgoji naših ljudi, gospodarskim akcijam in kulturnemu delu. Med prvimi je tak 6-mesečni delovni načrt sprejela frontna organizacija na Jezerskem. Ta je obljubila, da bodo frontovci Jezerskega v času tekmovanja v čast 10-letnice OF ustanovili nov frontni kotiček, organizirali reden mesečni frontni študij, močan pionirski svet in v najkrajšem času sklical občni zbor KUD-a, ki bo poživel kulturno-pro-

svetno delo. V gospodarski dejavnosti bodo vrgli vse sile na ureditev naselja in olepšanje kraja. Do nastopa zime pa bodo napravili še 1000 prostovoljnih delovnih ur na gradilišču združnega doma in izvršili prevoz 200 m³ lesa in peska. Pristopili bodo tudi k zbiranju odpadkov starega železa in krp.

V organizacijskem pogledu bodo izvedli pravočasno vse priprave za volitve ljudskih inšpektorjev in v odbore OF. Članarino in socialni fond bodo zvišali za 10 odstotkov. Vodili bodo delo okoli proslav državnih praznikov tako, da bo njih izvedba res na dostojni višini. Pomagali bodo tudi AFZ pri organizaciji Novoletne jelke.

Po tem okvirnem načrtu je frontna organizacija na Jezerskem napovedala šestmesečno tekmovanje frontovcem Gorič in Sv. Ane nad Tržičem. Podobne načrte sprejemajo sedaj na množičnih sestankih tudi ostale osnovne frontne organizacije v okraju Kranj-okolica, kar bo vsekakor mnogo koristilo vse večjemu razmahu velikega tekmovanja v počastitev 10-letnice OF.

Delovni kolektivi LIP-a so se vključili v šestmesečno tekmovanje v čast 10-letnice OF

Gozdni delavci in namesčenci LIP-a v Kranju so na svojih sestankih sklenili, da se bodo tudi oni vključili v šestmesečno tekmovanje delovnih kolektivov v počastitev 10-letnice OF. Tekmovali bodo po naslednjih točkah:

1. Gozdne manipulacije Jezersko, Tržič in Skofja Loka tekmujejo med seboj po brigadah v % doseganja; 2. % doseganja operativnih planov; 3. Vse naloge, ki so v gozdu se opravijo tako, da bo s 1. I. 1951 v gozdu samo masa, ki je dosegljiva izključno samo v snegu; 4. % presejanja izvoza gozdnih asortimentov, upoštevajoč ostanke iz mesečnih planov; 5. Vse nakladalne rampe se spravijo s prostovoljnim delom na kopo, vskladišči in pokrijejo; 6. Vse gozdne manipulacije vozijo v oktobru vsako drugo nedeljo hlođovino na obrate in sicer pripelje;

7. Gozdna manipulacija Tržič 200 m³ hlođovine; Gozdna manipulacija Jezersko 200 m² hlođovine; Gozdna manipulacija Skofja Loka 700 prn lubja.

8. Delovna disciplina se dvigne na 90 odstotkov; 8. Čimbolj se dvigne udarnišvo. 9. Organizirajo se seminarji in sicer GM Tržič vsakih 14 dni in sicer na četrtek ob 18. uri; GM Jezersko vsakih 14 dni in sicer ob sobotah ob 15. uri; GM Skofja Loka enkrat mesečno v Železnikih.

II

Zagarski obrati tekmujejo med seboj v sledečem:

1. Doseg osnovnega plana 100 odstotno mesečno; 2. % doseganja mečnega opera-

NAŠ NEKDAJ JE BIL TA RAJ, OČETOV NAŠIH DOMOVINA...

10. oktobra je poteklo 30 let, kar je bil podpisan sramotni koroški plebiscit, s katerim so bili po volji zapadnih velesil in Italije odtrgani koroški Slovenci od slovenskega narodnostnega telesa. Preko 100.000 koroških Slovencev je bilo s to rafinirano kršitvijo mednarodnega prava ponovno prepuščenih na milost in nemilost najrazličnejšim oblikam velikonemškega nacizma, ekonomskega in političnega uničevanja. Vsakoletne proslave plebiscita so v prireditvi avstrijskih nacistov združene s preganjanjem in progonom koroških Slovencev.

Proti krivicam, ki jih prestajajo koroški Slovenci, je bilo tudi v Kranju protestno zborovanje, združeno s 30-letnico krivičnega koroškega plebiscita. Ob polni zasedbi v Prešernovem gledališču je govoril o borbi in žrtvah Slovencev na Koroškem, tovariš Marjan Skok, ženski zbor „France Prešeren“ pa je po lepo izvedenih recitacijah zapel par koroških narodnih pesmi. Za zaključek je bila poslana resolucija Pokrajinskemu odboru OF za Koroško, ki je naglasila, da morajo Koroški Slovenci dobiti prav iste pravice, kot jih imajo ostali državljani avstrijskih republike, za katero so se, in se še vztrajno borijo. Tudi v bodoče Slovenci onstran Karavank in z njimi vsi naši narodi, ne bodo ločili sedanje borbe za enakopravnost od borbe za uresničenje načela samoodločbe narodov. Zavedamo se, da v svetu, za kakršnega se borj Titova Jugoslavija, v svetu enakopravnosti in bratstva med narodi, to ne bo težko.

Kako sejemo, gradimo silose in kako skrbimo, da bo košnja in vsa paša izkoriščena

Od izboljšanja vremena se je jesenska setev tudi v okraju Kranj-okolica poživela. Zadrugniki in privatniki, razen nekaterih skrbijo in vlagajo vse sile, da bodo čimprej izvršili jesensko setev. Tudi zaostankarji so se dobro poprijeli dela, saj vidijo, da je skrajni čas, da posejejo orne površine, kajti dobro poznajo novo uredbo o obvezni oddaji kmetijskih pridelkov za leto 1950, katera se bistveno razlikuje od tozadevnih dosedanjih uredb.

Nova uredba o odkupu kmetijskih pridelkov v letu 1951-52 prepušča kmetijskim delovnim zadrugam in privatnim gospodarstvom sestavljanje gospodarskih načrtov popolnoma na lastno samoiniciativo. Zadolžiti pa morajo KLO posamezna gospodarstva za obvezno oddajo kmetijskih pridelkov državi že pred jesensko setvijo, nakar kmetovalci lahko sami določijo, kdaj, kje in koliko bodo posejali. To napravijo na osnovi svojih potreb in predpisane oddaje. Pripomniti pa je, da morajo kmetovalci svoje posevke prijaviti, o čemer KLO-ji vodijo evidenco, da je s tem podana garancija o izvršitvi jesenske setve in istočasno zagotovljena izvršitev obveznosti napram državi v prihodnjem letu.

Dejstvo pa je, da KLO-i in zaradi tega tudi pov. za kmetijstvo, nimajo točne evidence v izvajanju jesenske setve. Vzrok temu je predvsem v tem, ker gospodarstva tako privatna kot tudi zadruga, sproti ne prijavljajo KLO-om posejane površine, so pa tudi primeri KLO-ov, da teh poročil niti doslej še niso zahtevali. S tem se vsekakor krši uredba in bodo morali KLO vprašanje evidence in poročevalske službe vzeti bolj resno. Nekateri KLO-i tudi v drugih primerih kršijo uredbo. Tako je n. pr. KLO Velesovo izdal kmetovalcem za leto 1951 plan setve, oz. zadolžitve, koliko površin mora poedini kmetovalec posejati s posameznimi kulturami, namesto odločb, oziroma odkupnih listov o obvezni oddaji površin po vrsti in količini kmetijskih proizvodov v letu 1951.

Spekulantom, ki ne bi hoteli posejati zemlje, do sedaj še ni bilo najti, kajti dobro vedo, da jih bi njihove neposejane njive same pokazale. Pri jesenski setvi pa imajo ovire zadrugniki in privatniki zaradi zakasnitve odkupa krompirja, ki je padel ravno v čas setve in je časovno centraliziran. Ugotovljeno je, da je nakladalna služba slabo organizirana, tako, da se kmetovalci pogosto ves dan mude na kolodvoru, predno pridejo na vrsto za iztovorjenje.

V splošnem bi težko rekli, kateri ima večji % posejanega, zadrugniki ali privatniki. Saj so nekatere zadruge do 14. oktobra dosegle prav lepe uspehe. Na primer KDZ Podreča je izvršila plan jesenske setve 95 %, KDZ Breg 80 %, KDZ Žabnica 93 % itd. Seveda imamo v tem pogledu tudi slabe zadruge kot n. pr. KDZ Stara Loka, ki je izvršila do istega datuma le 21 % svojega plana.

Iz poročil KLO-ov, ki so jih podali na sektorskih konferencah je razvidno, da je setev izvršena povprečno 74 %, kar nikakor ni zadovoljivo. Pri nekaterih KLO-ih kakor n. pr. Preddvor pa je stanje še slabše, kajti podatki kažejo, da je posejanega 40 %. Preddvoru slične primere pa najdemo lahko še marsikje. Pomanjkljivosti pa so tudi v evidenci, katera čisto ne prikazuje dejanskega stanja posejanih površin. Brez potrebne evidence ne more biti planskega gospodarstva in graditve socializma.

Pogosto ugotovljamo, da KLO-i ne pristopajo k izvedbi raznih gospodarskih nalog dovolj resno, energično in s pravilnimi organizacijskimi prijemi. (N. pr. jesenska setev, množična gradnja silosov, jesenska košnja in siliranje.)

V svojem poročilu o sedanjih najvažnejših gospodarskih nalogah je tov. Sergej Krajger, podpredsednik vlade LRS, katerega je podal na zasedanju Glavnega odbora OF, med drugim rekel: „Poiskati in izkoristiti moramo vse vires krme, da si ohranimo in zavarujemo živino.“

Pa si nekoliko oglejmo, kako v okraju Kranj-okolica rešujemo ta pereči problem v našem gospodarstvu. Pri tem naletimo na razne težave in na nerazumevanja pri nekaterih članih zadrug, KLO-ov itd. Seveda imamo tudi ljudi, ki prav dobro razumejo to nalogo, kakor n. pr. predsednik KDZ Žabnica, kjer so v preteklem tednu zgradili dva silosa po cca 140 m³, predsednik KDZ Breg, kateri je sklenil, da bo

na prvi seji upravnega odbora predlagal, da pristopijo k polnjenju silosov. Ta zadruga ima tudi zelo ugodne pogoje, saj ima že zasilne silose, jame iz prejšnjih let. Za siliranje ima za to na razpolago silažno koruzo, perje repe in drugih okopavin itd. Ugodne pogoje za siliranje imajo tudi KDZ Voglje, Predoslje, Duplje in druge, katere morajo obstoječe kapacitete silosov (n. pr. Duplje) napolniti.

Dejstvo je, da v okraju Kranj-okolica zaradi suše ni tako ogrožena prehrana živine, kakor je to ugotovljeno za druge okraje (zlasti Primorska in Dolenjska). Zavedati pa se moramo, da je bila krmska baza naših bratskih republik zaradi suše mnogo bolj prizadeta kot Slovenija in da je naša dolžnost, da jim pomagamo ohraniti plemenski fond živine. Pomoč pa jim bomo nudili lahko le tedaj, če bomo mi izkoristili vse vires krme in si na ta način pridobili viške krme.

Voditi moramo borbo proti oportunistu posameznih kmetovalcev in KLO-ov, češ, saj imam dovolj krme za prehrano svoje živine itd. Tisti, ki tako izjavlja, vidi samo sebe in mu kritična situacija na splošno ni prav nič mar. Tipični primeri oportunistične se kažejo s tem, da nekateri KLO (Visoko, Cerklje, Reteče in drugi) sploh niso izdelali planske zadolžitve sena na posamezna gospodarstva, da bi s tem zagotovili odkup sena.

Slabo sliko nam daje tudi izvršitev košnje v okraju Kranj-okolica. N. pr. KDZ „Ljubnik“ Stara Loka ima še okoli 2 ha

strnišča za košnjo. Tudi KDZ Voglje še nima vse pokošeno. Se bi se našli primeri ki nam dokazujejo, da nismo dovolj izkoristili vseh virov nabave krme. Ponekod nismo niti dosegli potrebnega staleža živine. Naša glavna naloga v tem času je, da izkoristimo vso pašo in vsako možnost nabave krme za siliranje. Da pa bomo to nalogo izvršili je nujno potrebno, da krepko primemo za delo in v tesnem sodelovanju z množičnimi organizacijami pod strokovnim vodstvom vodilnih organov, to nalogo čimprej izvršimo. Koristimo izkušnje tistih zadrug, katere že imajo silose. Izvršitev te naloge je naš skupni interes, kajti očitno moramo naš plemenski živinski fond. Zelo važno je ob tej priliki omeniti tudi ureditev gnojišč in gnojščinskih jam, kar tudi lahko mnogo vpliva na boljši ha donos.

Pri klanju živine je treba razviti množično kontrolo kajti pogosti so primeri, da naše klavnice koljejo plemensko živino. Preprečiti moramo vsak tak zakolj. Kjer pa posamezniki nočejo upoštevati te uredbe in navodil, naj se množične organizacije obrnejo na pristojna višja oblastva za tozadevno ureditev n. pr. pov. za kmetijstvo, OZKZ, okrajno kontrolno komisijo in pristojnim KLO-om.

Izvršitev vseh teh nalog imajo zakonsko podlago v zveznih in republiških uredbah. Zaradi tega lahko smatramo vsako malomarno ali nemarno opustitev izvedbe teh ukrepov za sabotažo in zato tudi kaznivo dejanje.

O. K. K.

PRVI PIONIRSKI SVET V KRANJU

V nedeljo, dne 8. tega meseca ob 7 uri zvečer je bil na osnovni šoli na Primskovem roditeljski sestanek, ki se ga je udeležilo nenavadno veliko število ljudi. Število 131 navzočih, pomeni 98 odstotkov staršev šoloobveznih otrok. Navzoči so bili tudi zastopniki vseh množičnih organizacij.

Za uvodno in pozdravno besedo so sledila tri predavanja: o domačih vajah, zakaj naj jih otroci pišejo in kako naj jih izdelujejo; o šolski higieni, kako skrbeti za zdravje in zdravstveno vzgojo mladine šola in kako učenci sami; o novi pionirski organizaciji in o razlikah v odnosu do prejšnje. Navzoči so z zanimanjem poslušali izvajanja, ki so bila tesno naslonjena na vsakdanjo šolsko problematiko.

Nato je sledila najzanimivejša točka — volitev pionirskega sveta. Za predsednika je bil izvoljen tov. Ciril Štular, za tajnico tov. Angelca Košnik in Nežka Kočevar, za vzgojni voditeljici pa tovarišici Albina Jurca, učiteljica osnovne šole in Mira Berglez, vzgojiteljica DID-a, ter še 13 članov odbora pionir. sveta. V nadzorni odbor so bile imenovane starejše zaslužne žene, matere padlih partizanov: Marija Krašnja, Marija Reš in Marija Trebušak. Za delegate v mestno skupščino so bili izvoljeni: Cirila Štular, Jože Marn, Makso Tvrdy, Ana Blažič, Darinka Naglič in Ivanka Kern. Pozabilj tudi niso na dopisnika.

Kako je, če 40 ljudi odloča o usodi kulturnega življenja v Tržiču

Tržič, 12. oktobra

Več kot deset dni so bila razobešana na vseh vidnih mestih obvestila in vabila na II. redni letni občni zbor SKUD-a „Ivan Cankar“, ki je bil 10. 10. tega leta. Vseposod so vabili in nagovarjali na zborovanje, kar je dalo slutiti, da bo udeležba na tem zboru dokočno rešila problematično stanje kulturnega življenja v Tržiču.

Ze v preteklem letu se je pokazalo, da I. občni zbor, kateremu je prisostvovalo samo 49 članov, ni moglo rešiti vprašanje dobrega kulturnega razvoja. Vse dosedanje kulturno delo ni bilo slabo, vendar se mora reči, da razen nekaterih sekcij, vse ostale niso skrbele za večji razvoj.

„Kolikor znaš, toliko veljaš“, pravi naš slovenski pregovor. Kar poglejmo, kako je bilo z II. občnim zborom. V lepi dvorani na Skali, je pol ure po napovedanem času sedelo še vedno samo okrog 40 ljudi, od 555 aktivnih in podpornih članov, ki jih ima društvo. Kje so pa ostali vsi tisti, ki so prejeli še posebno vabila? Tako je bil od mestnega partijskega komiteta navzoč

Starši in šola

V torek, 10. oktobra t. l., je bil ob 15 uri v gledališki dvorani Sindikalnega doma prvi sestanek staršev dijakov I. gimnazije v Kranju. Starši so se povabilu odzvali v zelo velikem številu, kar kaže visoko stopnjo zavesti spodgovornosti pri šolskem delu in vzgoji. Sestanka so se udeležili tudi zastopniki oblasti in organizacij.

V daljšem jedrnatem referatu je tov. ravnatelj Mohor Miha očrtal vlogo staršev in šole pri vzgoji otrok in potrebo sodelovanja obojih, skrb ljudske oblasti za razširitev splošne izobrazbe in gnoten položaj dijaka. Starši naj bi pogoste obiskovali šolo in se tudi doma zanimali za delo otrok. Navajal je nekatere pogoste napake pri mladini, ki bi jih nujno morali odpraviti s pomočjo staršev: nepravilno razdelitev delovnega časa, nerednost, nemarnost, zamujanje šole, izostajanje, potepuštv, ponočevanje, prenapeto športno izživiljanje, popivanje in kajenje. Dijaki, naj bi po 21. uri spali in si nabirali moči za delo naslednjega dne. Obisk kina v večernih urah jim je prepovedan. Sploh je treba prepogosto obiskovanje kinopredstav, zlasti mladini neprimernih, omejiti. Tudi starši morajo skrbno paziti na govorenje svojih otrok. Kletve vseh vrst je treba odpraviti, skrbeti, da se otrok tudi doma in izven doma lepo vede, da ne kviri ljudskega premoženja, da je poslušan, discipliniran, sploh kulturno vzgojen mladinec in pionir. Nedelavne je treba usmerjati k delu; vključijo naj se v delovne šolske krožke. Vedno bolj bo šola skrbela za kvaliteto znanja dijakov. Nihče ne bo ob koncu leta „zlezel“, če ne bo pokazal trdnega znanja. Poudaril je, da ob navedenih pomanjkljivosti, ki se pojavljajo pri naši šolki mladini, ne smemo misliti, da je slaba večina. Jedro naše mladine je vsekakor zdravo in smo nanj lahko ponosni, vendar si vsi želimo, da bi tudi tisto manjšino, ki kviri ugled in čast večine, pritegnili v krog dobrih, dostojnih predstavnikov mladine novega časa.

Sledilo je poročilo tov. prof. Kalan Andreja, ki je očrtal lik sodobnega mladince, pionirja, prikazal sodoben način vzgoje, dobre in slabe vplive družbe in okolja na mladino, poudčrtal potrebo pravilne ideološke usmeritve, pri čemer naj bi sodeloval tudi dom. Skrbeti moramo, da mladina ne bo podlegala škodljivim vplivom znanosti in družbi sovražne propagande.

Tretji del sestanka, razgovor, je bil precej živahen. Starši so se zanimali za razna šolska vprašanja. Izvolili so tudi roditeljski svet, v katerem bi zastopniki raznih terenov in drugih krajev okraja skrbeli za red in šolo.

Čeprav je bil sestanek precej dolg in imajo starši malo časa, je vendarle gotovo vsak odšel domov prepričan, da je stik s šolo nujen, če hočemo, da bo uspeh pri pouku in vzgoji naše mladine zagotovljen. Zeleni bi le, da bi na bodoče sestanke prišli še tisti starši, ki jih nikdar ni. Vselej se v šoli pokaže, da so najslabši in najbolj nedisciplinirani dijaki ravno otroci staršev, ki nikdar ne najdejo malo časa, da bi prišli v šolo pogledat in povedat, kako je z delom in življenjem njihovega otroka.

M.

drugače. Gledano popolnoma objektivno, pa se mora reči, da vodstvo SKUD-a „Ivan Cankar“ ni znalo v dveh letih obstoja pritegniti široke množice v delo.

Tajništvo in vodje posameznih sekcij so se vse preveč ukvarjali z vprašanji objektivnih težkoč, dočim so pri tem pozabljali na mišljenje ljudi ter na razna nesoglasja, ki so nastajala med posameznimi sekcijami in člani samimi. Njihovo delo se ni znalo popolnoma uravnovesiti in prilagoditi vzporednemu razvoju naše gospodarske in politične dejavnosti. O kakem ideološko političnem delu tu sploh ni mogoče govoriti, ker za to ni bilo niti zanimanja, še manj pa, da bi čutili potrebo. Vse sekcije so gledale druga drugo kot manj vredno in tako se je dogajalo, da so poedini člani od dela odstopali ali pa postali mlačni. Zapostavljanje mlajših ljudi v posameznih sekcijah pa ni noben način v razvoju kulturne ustvarjalnosti. Zakaj se na odru lahko udeležujejo samo „starši“, igralci in tisti, ki so nekaterim bolj pri srcu? Kaj bo pa z našim bodočim kadrom? Prav rajd tega so nekateri člani na tem zboru izjavili, da bodo po podjetjih ustanovili svoje igralske skupine. Iz kadra, ki ga v Tržiču ne primanjkuje, bi se dalo ustvariti močno kulturno življenje. Pravilno se ga mora pritegniti v delo (Nadaljevanje na tretji strani)

KAKO JE, ČE 40 LJUDI ODLOČA O USODI KULTURNEGA ŽIVLJENJA

(Nadaljevanje z druge strani)

lo, pa bo potem tudi uspeh zagotovljen. Zakaj pa ni v vseh sekcijah tako lepo kot je v harmonikarski? Dobro vodstvo, dobra sekcija in tu ni nobenega pomisleka več! Vprašanje pevskega zbora je pa tako staro, da je že kar odveč govoriti. Čas je, da se vodstvo SKUD-a v nadaljnjem delu temeljito pomeni o vsem, da se bo delo v bodoče vršilo tako kot je treba.

Na zboru je bilo mnogo jadikovanja glede prostorov. „Nimamo jih, ne moremo“, so bili izgovori. Dragi čitatelji, le pojdite v Tržič in pogledajte, kako izgleda dvorana, last krajevnega sveta! Menda so jo zgradili za zatočišče konj, kamor jih spravljajo kmetje ob tržnih dneh. Ne vem ali odgovorni ljudje tega res ne vidijo? Če tega SKUD ali krajevni svet ne zmore, pa naj dvorano odstopi tržiški Predilnici, katera bi jo rada imela in je pripravljena takoj urediti jo za svoje kulturne prireditve. Obenem pa bo služila tudi vsej ostali kulturni delavnosti. Resnici povedano, pa tudi ljudska inšpekcija ni opazila, da se ljudska imovina tako upropašča. Torej stokanje za prostori ni upravičljivo, ker prostori so, samo tistega, ki jim bo vse narejeno prinesel na krožnik, je težko najti. Vedeti bi morali, da brez naporov ni žrtev in brez žrtev ni uspehov.

Kaj naj sedaj dela Sind. kult. umetniško društvo „Ivan Cankar“ v Tržiču, ko na občnem zboru ni rešilo najosnovnejših vprašanj? Tudi sami se bodo, če se že ne, spraševali, kaj so pravzaprav dosegli s tem občnim zborom. Nič! Kratka in jasna ugotovitev, kar je najlažje reči. Samo da so si postavili novo vodstvo, pa se bo že nekako preživotalo do prihodnjega občnega zbora. Ne vemo, ali se Tržič ne zaveda, da bo moral v bodoče pokazati sadove svojega dela v večjem obsegu, kot pa do sedaj. Morda je to nekaterim vseeno, toda Tržičani tega ne smejo dopustiti.

Ta občni zbor, ki je bil, je bil proti pravilom sklepčnosti za izvedbo, zato tudi ne more biti veljaven. Potrebno je, da se skliče novega. Tisti, ki so odgovorni za kulturno dejavnost, pa naj čutijo kot dolžnost, da se bodo nanj temeljito pripravili in po svojih zmognostih prispevali za nadaljnji razvoj kulturnega dela v Tržiču, ki se mora enkrat za vselej popolnoma rešiti. Delo SKUD-a se mora poživiti, za kar so odgovorne vse množične organizacije. Tudi Partija bo morala v bodoče imeti večji vpogled v kulturno ustvarjalnost in društvu vsestransko pomagati.

ŠAH

MOJSTRSKI KANDIDAT MLINAR V KRANJU

V nedeljo dopoldne je bil v Kranju v šahovskih prostorih pri Jeleni odigran handicap matsch, ki ga je igral mojstrski kandidat Mlinar iz Ljubljane z močno oslabiljenim kranjskim moštvom. Mlinar je dosegel visoko zmago 6½ : 1½ in ni izgubil nobene igre. Remizirali pa so: Pogacnik, Poljak in Zierl.

O občnih zborih kulturnih društev

4. oktobra 1950. bi se moral vršiti občni zbor SKUD-a „Oton Zupančič“ v Zireh. V času, ko je dosežani odbor na svoji seji pripravljaval material za občni zbor, je bil povabljen nanj tudi zastopnik sind. podružnice TSC, ki pa ni smatral za potrebno, da se seje udeleži. Tudi razpoloženje na omenjeni seji je bilo neugodno. Odborniki so se pritoževali, da samo na par ljudeh visi delo — kar je tudi res, da se njihovo delo sploh ne upošteva itd. Neki tovarniški poverjenik je ba je izjavil, da je treba to „bando“ razpuščiti. Nekaj članov odbora, ki so res delali, pa je zahtevalo, da se skliče občni zbor in se izvoli nov odbor. Mi pa mislimo, da je vsakomur razumljivo, naj odborniki, ki v društvu ne delajo, ne bodo odborniki, ali pa naj začno delati, če želijo opravljati zaupano jim nalogo. Starem odboru očitajo tudi to, da je slabo gospodaril. Na seji so izdelali predlog za nov odbor, ki so ga predlagali vodstvu tovarne in sindikatu. V tm odboru pa je veliko članov, ki so z drugimi dolžnostmi zelo obremenjeni, poleg tega pa nimajo vsi posebnih izkušenj v kulturno-prosvetnem delu.

Stanje v SKUD-u je sedaj tako: Stari odbor radi omenjenih očitkov ne dela, sindikat in vodstvo tovarne pa se s predlagano listo ne strinjata — torej vse delo storji, zlasti delo dramske sekcije. Vodstvo tovarne TSC, iz katerih izhaja večina delavnih članov SKUD-a, je pripravljeno pomagati, če bi bil SKUD „tovarniški“, to je, če bi združeval samo člane tovarne, ne pa ostalih sindikalnih podružnic in vasi. To je eno izmed tistih nevarnih stremeljenj, kot smo ga srečali že v Tržiču, kjer nekateri predlagajo, da se SKUD „Ivan Cankar“, ki bi moram združevati vse tržiške delavce, razpusti in da se ustanovi nov SKUD v Predilnici. Neaktivni organizatorji takih društev pa pozabljajo kaj je poslanstvo sindikalnih kulturnoumetniških društev. Delavci, člani sindikatov ustanavljajo umetniška društva zato, da se sami kulturno vzgajajo, pa tudi zato, da pomagajo pri kulturnem dvigu ljudi na vasi. Pri vsem delu vedno stremimo za tem, da delavec in kmet čim tesneje sodelujeta. Če pa je kje kak manj številna sindikalna podružnica, je naravno, da bo svoje člane za kulturno delo vključila v ono društvo, ki ima za delo največ pogojev in strokovnjakov. Zakaj torej v krajih kot so Ziri in Tržič več društev, če pa še eno ni v stanju dobro delati in če so prostor strokovnjaki komaj za eno društvo na razpolago.

Jasno je, da mora društvo dobro gospodariti. Če kje ni kaj v redu, je zato odbor, da v celoti razpravlja o delu društva in ukrepa proti članom, ki so zagrešili kake napake in še nadzorni odbor, da finančno in drugo gospodarjenje nadzira, nikakor pa ni na mestu sušljanje za hrbtno čuš, da se v društvu slabo, gospodari. Tudi med fizikulturnim društvom Ziri in SKUD niso odnosi najboljši. Nekateri člani SKUD obtožujejo fizikulturnike, da so jim vzeli iz garderobe zavese, s kate-

rimj so prevlekli zid v dvorani, da bi se jim žogice pri igranju namiznega tenisa ne razbile. SKUD-u manjkajo tudi žarnice, ker hodi vse križem v dvorano. Kaj je ukrenil gospodar proti temu?

Ker spričo takega stanja SKUD ne more ničesar pripraviti, je šla stvar še dalje. Ko so Idričani ponudili gostovanje dramske sekcije, ki je med Zirovcji in Idričani že v navadi, je žirovsko društvo gostovanje odklonilo, češ, če mi ne igramo, zakaj bi drugi.

Ker se člani sindikata in njegovega društva ne zganejo, so se drugače izkazali člani invalidske organizacije. Ze lansko leto so uprizarili invalidi v okviru SKUD dvoje dramskih del, letos pa so hoteli spet začeti s študijem, in sicer zato, ker SKUD ne da ničesar. Izgleda pa, da tudi to ni zaželeno. Mladi režiser — absolvent režiserskega tečaja v Kranju — bi rad naštudiral „Mirandolino“, pa čaka nanj ne le režisersko delo, temveč tudi organizacija igre, če bo hotel kaj pripraviti. Ima pa pomisleke skupno igrati z invalidi, češ, kaj bodo rekli pri sindikatu, saj so me oni poslali na tečaj.

Morda je vse to gledano s precej kritičnimi očmi, vendar pa je res, da je v Zireh dovolj igralcev, ki radi igrajo, saj sta bili pred vojno dve aktivni gledališki skupini. Sedaj je zgrajena nova tovarna, dotok novih delavcev je precej-

Gledališka delavnost v Škofji Loki

Dramska sekcija SKUD „Tone Šifer“ v Škofji Loki je preteklo soboto in nedeljo z uprizoritvijo drame Stanka Canjkarja „Za svobodo“ v režiji Poldeta Polenca odprla letošnjo zimsko sezono. Obenem se je z nedeljsko predstavo in s kratkim vložkom pred njo oddolžila spominu usmrtnih 50. loških talcev, ki so dali 9. II. 1944 svoja življenja za našo svobodo.

Stanko Canjkar, znan po svojem leposlovnem delu že izpred vojne, „V planinah“, „Noetova barka“, itd. danes pa kot aktivni član Ciril-Metodovega društva, je postavil dogajanje svoje tridejanske drame „Za svobodo“ lokalno na primorski Kras, časovno pa v tista okupacijska leta, ko se je barbarsko fašistični divjanje tek pred svojim padcem še enkrat povzpelo do viška svoje podivjanosti in brutalnosti. Konflikt drame je v oni usodni narodnostni razbitosti primorskih družin, ki so nosile v sebi na eni strani nacionalno zavedne, na drugi pa potujčene elemente (sestri Martina in Ivana) in hoče na Cilki, hčerki poitalijancene matere Slovenke in očeta Italijana, v kateri je vedno telesa ljubezen do slovenske zemlje, čeprav je bila istočasno ponosna na svoje italijansko očetovsko poreklo in si ga prvotno ne pusti vzeti, pokazati njen duševni razvoj, ki jo vplivan po pasivnem doživljanju grozot slovenskega naroda pod nemško in italijansko okupacijo dovede preko sočustvovanja ob usodi vojnih bratov po materinem rodu do zasovraženja italijanskega fašiz-

Rado Pavčič:

V nove dni . . .

Človek človeku postal je zdaj brat, in ker vzljubil je brata, je vzljubil svoj stroj.

Človek od dela postal je spet mlad; včeraj še v borbi, zdaj v delu heroj.

Motorji brnijo, jermena drsijo.

Jeklo ob jeklo udarja, življenje ustvarja.

Pesem kovine, v srec domovine

pada globoko, odmeva široko.

Pesem je dela v svet zazvenela.

Silna moč razganja noč.

Na nebu rdi kot padlih kri

žareče sonce novih dni.

šen, potrebe za kulturnim dvigom so postale večje, nova družbena ureditev pa pospešuje nagel razvoj kulturne ravni delavcev in kmetov, ki žive v žirovski dolini. Splošno je tudi znano, da Zirovci radi gledajo igre in da so nekatera dela igrali tudi po 4 in tudi 5 krat, poleg tega pa navadno gostujejo še v Idriji. Kje so vzroki sedanjemu mrtvilu? Ali morda kaj razmišljajo o tem sindikalna, frontna in partijska organizacija? **Ovsenk Silvo**

ma, odpovedi mater; izdajalki in do aktivnega vstopa v narodno osvobodilno gibanje. Tako je ona centralna osebnost drame, medtem ko je Dušan, pobežlj interniranec in talec, samo gibalna sila, ki s svojim prihodom le zaostri nasprotje med sestrama in neposredno vpliva na Cilkin razvoj.

Drama je predvsem knjižna drama, ki trpi zlasti na frazvelčenosti dialogov in tipično pisateljevem filozofiranju, kar teži njeno uprizoritev. Režiser Polenec se je s pravilnimi črtami v tekstu poleg gornjemu ognil tudi papirnatemu in aktivističnemu izražanju in s spremenitvijo nekaterih prizorov naredil dramo pristnejšo, učinkovitejšo in dovtetnejšo. Igralci, tako oni v večjih vlogah: Bogataj (Dušan), Čarmanova (Martina) kot oni v periferijah: Dobovškova (Vera), Ogrinc, (Tone), Goličič (major Tarlani), so svoje vloge podali v glavnem zadovoljivo, medtem ko sta bili najboljši Oblakova kot Ivana in Doljakova kot Cilka. Vsi so se odlikovali z dobrim znanjem teksta in s pravilno slovenščino brez dialektične pobarvanosti. Scena je bila posrečena in okusna.

V zvezi z delom dramske sekcije je treba grajati nedelo in neresnost njenih članov, ki se vleče že iz lanske sezone in upadlo zanimanje občinstva za predstave, ki segajo malo globlje od navadnih burk. Upajmo, da bo v obeh smereh pripomogel k izboljšanju pomenek, ki ga bo z poživitev kulturno prosvetnega dela v Škofji Loki prihodnji teden organiziral odbor društva. **—BrB—**

Zapiski z gostovanja naših SKUD-ov

Nadaljevanje (3)

Ni prav, da sem prenehal oziroma iz ostal s podlistkom v zadnji številki tednika, toda kaj hočete. Sila razmer je to narekovala. Ze takoj uvodoma sem posumil v svojo sposobnost, da bom mogel natančno in sproti péročati, pravzaprav še več, da bom dober reporter s tega dolgega potovanja v Makedonijo. Namreč moja napaka je v glavnem v tem, da sproti pišem in sem preveč zaverovan v svojo nedotakljenost; preveč sem prepričan, da se mi ničesar ne more pripetiti kot navadnemu zemljanu, da sem odporen proti boleznim ali čemur koli, kar bi mi preprečilo, da ne storim tega, kar sem namenil. Toda hudič nikdar ne miruje. Če mi boste ta izraz zamerili ali ne, ne vem, toda zlo je prišlo pred dobrim ted-

nom tudi nadme. Nisem se mogel izogniti. Doživel sem pravi divjaški napad na mojo malenkost, ki hodi nič hudega sluteč po zemlji in vidi na njej prej vse lepo kot grdo. Torej v nedeljo, pred desetimi dnevi, pa mi je zastavilo pot domov grede pet fantinov, ki so hoteli na meni preskusiti svojo objestnost, ki jih je zajela zaradi preobilice zaužitega alkohola. Lahko trdim, da so me zgrabili kar na lepem, da ne razglabljam, kaj jih je dovedlo do tega, da so mi začeli tako obdelavati glavo, da skoraj ne bi bila več za nobeno rabo. Naključju ali, bolje rečeno LM sem dolžan zahvalo, da so me rešili celega iz te neenake bitke. Morda kdo poreče: „Kaj nas to briga? To vse ne spada v potopis!“ Toda motite se. Vse to je v tesni zvezi. Zdjaj vidim, da so križi in težave povsod, ki jih ni treba zamolčati. Prosim Vas, za kaj bi me imeli, če bi popolnoma nenadoma utihnil. Nič kaj dobro spričevalo ne bi imeli o meni, da vam vsega tega nisem povedal. Ob napadu sem namreč izgubil tudi vse zapiske, ki sem jih nosil domov, da tam napišem naslednji podlistek za list. In ker sem jih izgubil, nisem mogel takoj nadaljevati. Vnovič sem moral osredotočiti vse spomine in obnoviti vsa opažanja, kar pa je terjalo daljši čas, da sem prišel do novega materiala. To je končno moje opravičilo. Biti dober reporter ni lahka stvar. To je naloga, ki jo lahko izvrši cel človek. Pisati mora življenjsko in živo, biti zani-

miv in hkrati se držati resnjice nad vse. Ali mislite res, da je to lahka zadevsčina? Povem vam da ni. Saj se je meni že v drugem sestavku zelelo, da sem slišal napak, ker sem bil menda nagluh na eno uho. A pravi reporter mora prisluhniti vsemu, imeti odprte oči za vse, skratka slišati prav vse in se o vsem prepričati na lastne oči. Pa sem vam že zdaj v tem ustrelil kozla. Ne vem, kako sem mogel to slišati, toda zapisal sem, da so vlak v Kranju zamudili štirje drugi tenorji, a v resnica je bila beseda o zamudnikih, ki pojo v Prešernovem zboru I. bas. Po tem lahko sodite, da ni vse zlato, kar se sveti. To sem povedal zato, da ne bi bilo zamere in da se ohrani resnica takšna, kot je.

Torej nazaj k potovanju! V Ljubljani so nas že čakali godbeniki SKUD-a „Tone Čufar“ z Jesenic, ki so dospeli z prvim jutranjim vlakom. Kmalu nato so se začeli zbirati tudi člani igralske folklorne skupine „Tine Rožanc“ iz Ljubljane. Moški in ženske. Šest plesnih parov bo menda v slovenskih narodnih igrah nastopalo. Vsi imajo dosti garderobe s seboj, a menda še več skrbi, kako bo vse šlo. Brzec Ljubljana—Beograd se sestavlja. Zadnja dva posebna voza sta namenjena članom naših treh umetniških skupin, ki zdaj štejejo že nad 120 ljudi. Rožancjevi so se lagodno namestili v manjšem vozu drugega razreda, češ, da ne smejo biti utrujeni, ker bodo plesali. Čudna razlaga

sicer, ali kaj hočete, če imajo ljudje radi mir in počitek, pa čeprav se tega pribore na ta ali na oni način. Končno jim tudi drugi niso nič ugovarjali, saj je bil voz tretjega razreda velik, čist in udoben, tako da je bilo za vse dosti prostora. Pred odhodom vlaka je prišel na postajo tudi tov. Toporoš, šef eksploatacije državnih železnic, ki je bil toliko uvideven, da je posređoval, ker Gorenjca z našimi zamudniki še ni bilo, da je brzec ni popihal pred njihovim prihodom. Vlak z Gorenjske je imel kakih 20 minut zamude in mi smo ga čakali. Res prav lepa gesta, ki zasluži vso pohvalo.

Končno je Gorenjec pridrdral na postajo. Prešernovci, vsi radovedni, pričakujejo zamudnike. Ali so vsi prišli? Kje so in koliko jih je, da se nam še zdaj ne zgube kam drugam. Iz vlaka se vsujejo, eden za drugim: Berger, Jež, Pižent in Draksler. Široko nasmejanih lic, veseli, da so nas dohiteli. Vsi hitimo na svoja mesta v brzcu, ki bo vsak čes pognal. Mimogrede pade od tu in tam kaka hudomušna opazka na račun zamudnikov. Teh pa nobena ne sprav iz ravnotežja. Berger na primer ves radosten izpoveduje, kako so se ves čas vožnje silno bal, da bodo prišli zaman v Ljubljano in da so šteli minute, kdaj bi moral vlak dospeti na cilj. Z Bergerjem pa je prišel še en potnik iz Kranja, ki se je namenil z nami na pot. To je bil črni Tomaž. (Dalje prihodnjic)

Drobne in važne vesti OD VSEPOVSOD

V nedeljo so bile končane v vsej LR Ma-
kedoniji volitve vodstev frontnih organi-
zаций in je bila v vseh okrajih velika ude-
ležba članov Ljudske Fronte.

Izšla je važna Odredba zvezne vlade
za varčevanje s predmeti široke potroš-
nje, ki odpravlja vse neupravičene pred-
nosti v preskrbi.

Cirilmetodijsko društvo katoliških du-
hovnikov LRS je imelo svoj prvi občni
zbor. Kongres so pozdravili poleg mini-
stra za prosveto Ivana Regenta, predstavi-
niki vseh verskih organizacij Jugoslavije.

Jugoslavija razstavlja svoje proizvode
tudi v Bruslju. Jugoslovanski paviljon je
dobil prvo nagrado.

V Jugoslavijo so pribežali 4 obmejni
bolgarski stražniki in zaprosili jugoslo-
vanske oblasti za zavetišče.

Delegacija zveze novinarjev Jugosla-
vije, ki je bila na obisku v Veliki Brita-
niji, se je vrnila. Delegati so izjavili, da
so vseh 25 dni svojega bivanja v Angliji
uživali največjo gostoljubnost.

V Ljubljani je zasedal plenum zveze
inženirjev in tehnikov Jugoslavije, ki je
izbral za svoje častne člane politbiroja
CS KPJ in ministra zvezne vlade Franca
Leskoška, predsednika Enotnih sindikatov
Jugoslavije Djuro Salaja in proslavljenega
rudarja, večkratnega udarnika Alijo
Sirotanoviča.

Beneški Slovenci so dobili svoj časopis.
V Senti Petru ob Nadiži je izšla prva šte-
vilka časopisa „Matajur“, glasilo beneš-
kih Slovencev. Časopis bo izhajal na 14
dnj in bo prinašal novice in članke o živ-
ljenju beneških Slovencev.

Matteo Lombardo, italijanski minister
za zunanjo trgovino si je ogledal zagreb-
ški velesejem in ob tej priložnosti obiskal
tudi maršala Tita.

TEDENSKA KRONIKA

Z današnjo številko proslavlja „Gore-
njski glas“ majhen jubilej. Izšla je 100-ta
številka našega tednika, kar je lep uspeh
našega časopisa, ki je v dosedanem delu
uspešno prikazoval vse politične, gospo-
darske in kulturne dogodke in akcije v
našem kraju. Tako je v svojem delu,
čeprav včasih malo pomanjkljivo, vse-
skozi skušal nakazovati naloge, obenem pa
je prinašal zaključke o dovršenem delu.

Borili se bomo tudi v bodoče, da bo list
idejni in akcijski usmerjevalec pri vseh
naših perečih bodočih nalogah.

SFOMIN NA KOROŠKI PLEBISCIT

Ziri, 13. oktobra. — Ob žalostni 30-ti
obletnici nesrečnega koroškega plebiscita,
ko je krivično pripadel del našega naro-
da pod Avstrijo, smo imeli včeraj v Zireh
spominski predavanje. Tov. Špicar
Jaka iz Ljubljane, je predaval v gasilski
šoli v Zireh o tem. Predavanje je bilo na-
menjeno tudi ostalemu občinstvu, ker pa
smo zanj izvedli prekasno, ni bilo mogoče
obvestiti prebivalstva.

Predavatelj je izčrpno in verodostojno
orisal vso zgodovino Koroških Slovencev,
njihovo borbo za samostojnost in sloven-
stvo, dalje potujčevanje, način ponemče-
vanja in gesla, ki so jih ob plebiscitu
uporabljali. Prikazal je delo antatne ko-
misije, ki je delala na tem, da mi Koroško
izgubimo.

Ker je predavatelj tov. Špicar kot ko-
roški rojak sodeloval pri vsem delu, da bi
se Koroška priključila Jugoslaviji in po-
zna deželo in njeno ljudstvo, je bilo to
predavanje zelo zanimivo. Z zanimanjem
in užitkom je sledil predavanju vsak. Ce-
lo tisti, ki Koroško in njeno zgodovino ne
poznajo, so iz tega predavanja še mnogo
pridobili.

SE VEDNO NI PONOČI MIRU

Razgrajati se posebno ob sobotah in ne-
deljah pokažejo najbolj živahne. Če že

mora biti pijan, pa naj bi se vsaj spravi-
l domov in tam jurišal. Dokaz, da ni
važno kdaj je na cesti, kaj tam dela in
ob kateri uri, nam je tov. Gorič Rajko,
star 20 let, stanuje v barakah na Planini,
ki je ob 0.30 uri v noči od sobote na ne-
deljo vriskal in razgrajal po mestu.

Radovedni smo, kdaj se bodo tega in
njemu podobnih prijeli opomini in se bo
vsa stvar v tem oziru izboljšala.

MASČEVATI SE JE HOTEL, KER JE BIL ODPUŠČEN IZ SLUŽBE

Ziri, 13. oktobra. — Ob splošni reduk-
ciji pri KLO-jih, je bil kot nepotreben od
strani poverjenika (referenta) za perso-
nalne zadeve OLO Kranj-okolica in v
sporazumu s Krajevnim ljudskim odbo-
rom Ziri, med drugim odpuščen iz službe
tov. Lapajne Dalibor, dotedanji upravnik
splošnega remontnega podjetja KLO Ziri.
Za to se je imenovani sklenil masčevati.
Kot žrtev svoje osvete si je tov. Lapajne
izbral šefa knjigovodstva tovariša Bačnar
Franca.

V ponedeljek zvečer je šel tov. Bačnar
okrog pol desete v krajevno gostilno. Tam
je bil tudi Lapajne z nekim svojim to-
varišem. Bačnar je šel naprej v kuhinjo
in se z upravnikom gostilne nekaj poslovno
razgovorjal. Takoj za njim je prihitel
v kuhinjo Lapajne in ga brez vzroka in
povoda začel klofutati, zmerjati in plju-
vati v obraz. Bačnar ga je opozarjal, da
naj da mir, ker se ni prišel pretepat. Ne
da bi ga poslušal, je Lapajne nadaljeval
s pljuvanjem, klofutanjem in zmerja-
njem. Nato sta se spoprijela. Bačnar se je
umaknil v gostilniško sobo, toda Lapajne
je takoj prihitel za njim in zopet prišel
z zmerjanjem. Ker se ga Bačnar kljub po-
novnemu pozivu naj odneha, le ni mogel
otresti, ga je vrgel na tla in ga prisilil,
da je prestal napadati. Pri padcu si je
Lapajne zlomil nogo nad gležnjem. Stvar
bo prišla pred ljudsko sodišče.

NISO SE NADEJALI, DA BO PRIŠLO NA DAN

Ene vrste ptiči skupaj letijo! Tako se
jih je to pot ujelo kar sedem. In na kak-
šen posel so se spravili!

Bilo je o kresu, v Hrastju so zorele
češnje. Kmetje: Jenko Jože, Erzar Jože in
Sirc Franc, vsi iz Hrastja so vedeli, da
to vleče kot muhe na med. Zato so se do-
menili, da jih bodo čuvali pred nepokli-
canimi nočnimi gosti.

Organizatorja, Kastelic Marjan in Per-
čič Franc sta zbrala še sebi podobne kot:
Zagražnik Marjana in Ahačič Franca iz
Kranja, Bidovec Mirana in Kalan Anto-
na iz Huj ter Vajshavzer Vinka iz Ko-
krice. Med potjo so se oborožili s koli in
palicami ter tako pripravljeno naleteli na
kmete, katere so s koli pretepli tako, da
je eden nezavesten obležal, ostalima dve-
ma pa je bila prav tako potrebna zdrav-
niška pomoč.

Tako se je akcija češenj končala z zve-
rinskim napadom, ker so napadalci sigurno
mislili, da vsa zadeva ne bo prišla
prej ali slej v javnost.

Spominski dnevi

- 20. oktobra 1944 — Osvobojen Beograd.
- 20. oktobra 1949 — Jugoslavija izvoljena
v Varnostni svet.
- 21. oktobra 1941 — Gorenjski partizani
odvzeli mlinarju v Zapužah, ki je de-
lal za Nemce, 6000 kg moke in jo pre-
peljali skozi Kranj v svoje taborišče.
- 22. oktobra 1944 — Enote IX. korpusa za-
vzamejo postojanko v Poljanah nad
Skofjo Loko. Pebegnilo je samo pet sov-
ražnikovih vojakov.

Dežurna služba

Od 22. oktobra dalje skozi ves teden
ima dežurno službo pri državnem soci-
alnem zavarovanju v Kranju dr. Pance
Pavel, tel. št. 351. Obiski na dom naj
se prijavijo najkasneje do 18. ure zvečer.
Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval
le bolnike s težjimi poškodbami in moč-
nimi krvavitvami.

Kino

„Storžič“ Kranj: Od 18. do 23. oktobra,
ameriški film „Večna Eva“; 24. do 26.
oktobra, sovj. film „Jan Rajniš“.
„Svoboda“ Strazliše: Od 20. do 23. okto-
bra, sovj. film „Zlati ključek“.
Škofja Loka: Od 19. do 22. oktobra, franc.
film „Fantastična simfonija“.
„Tržič“: Od 20. do 22. oktobra, angleški
film „Rdeči čevljički“; od 24. do 26.
oktobra, franc. film „Chlochemert“.

Sem in tja PO ŠIRNEM SVETU

V Indokinj divjajo hudi boji. Čete Viet-
minha so v 10 dni trajajočih bojih uničile
približno 5.000 francoskih vojakov ter
zavzele več večjih mest. Prebile so fran-
cosko obrambno črto in Francozi so se
moral umakniti iz glavnega pokrajinskega
mesta Kaobanga.

Položaj na Koreji, Ameriške čete pro-
dirajo na zapadni obali proti glavnemu
mestu Pjongjangu zelo počasi. Naleteli so
na velik odpor. Na vzhodni obali pa so
Južnokorejci zasedli Vonsan in napredu-
jejo dalje. Severna Koreja je odbila Mac
Arthurjev poziv naj prenehajo sovražno-
sti.

POVERJENISTVO ZA TRGOVINO IN PRESKRBO OLO KRANJ-OKOLICA OBVEŠČA

potrošnike, da se v vseh poslovalnicah
deli sladkor za mesec oktober v 100%-nem
obroku. Delitev sladkorja za mesec okto-
ber bo zaključena 31. oktobra t. l.

Delitev mlevskih izdelkov se zaključi
21. oktobra t. l. Vsi potrošniki naj si do
tega roka nabavijo mlevske izdelke, ka-
terih je v trgovski mreži v dovoljnih ko-
ličinah na razpolago.

Dne 23. oktobra t. l. se zaključi delitev
maščob za mesec september.

Vse potrošnike opozarjamo, da pravo-
časno nabavijo zgoraj razpisane prehran-
bene artikle, ker po tem roku poslovalnice
ne bodo več prevzemale odrezkov za iste.

Vse poslovalnice opozarjamo, da nam
morajo 23. oktobra t. l. do 12. ure dostavi-
viti pismeno poročilo o zalogah mlevskih
izdelkov, dne 24. okt. pa nam morajo ja-
viti zaloge maščob po zaključeni delitvi za
mesec september.

Nove družine

Med 7. in 14. oktobrom so se na področ-
ju matičnega urada v Kranju poročili:
Poredoš Stefan, Slov. Javornik in Benedik
Franciška, Kranj; Zerjal Ciril in Čehovin
Marija, Kranj; Klakočar Anton, Predvor
in Vidmar Antonija, Zg. Bela; Bezek Ka-
rol, Kranj in Bogataj Amalija Reteče.

Mali oglasi

Pisarniško moč, ki bo vodila blagajno v
trgovini ter blagovno kartoteko, sprejme-
mo v službo. Ponudbe z navedbo pred-
službovanj in kvalifikacij poslati na
upravo lista pod oznako: ZPNO do 1. no-
vembra 1950.

Izpuščena je tablica od kolesa S-122.361
na poti od Zirovnice v Kranj. Vrniti na
ime: Jernej Troha, Stara Oslica 10, nad
Skofjo Loko.

Prodajam dva električna kuhalička na
dve šamotni plošči. Polizve se Gorenja
Sava 18, Kranj.

Kompletno novo kopalnico prodam.
Naslov v upravi lista.

Preključem za neveljavno 15. oktobra
ukradeno knjižico kolesa, živilske nakaz-
nice za oktober, nakaznic za krompir in
potrdilo iz čevljarske zadruge, vse na ime
Nardoni Nada, Kranj, Kopalška 4.

Preključem blok št. 2695 izdan v ko-
munistični prodaji Kranj, dne 14. oktobra
1950 in ga proglašam za neveljavnega.

Izgubile so se tri koze v Smarjetni gori
Najditelja prosim, da jih vrne proti na-
gradni na Gorenji Savi 87.

Naprodaj imam 35 gr streptomicyna po
nizki ceni. Naslov v upravi lista.

Preključem veljavnost „Evidenčne ta-
blice št. 17583“, ki je bila ukradena 16. ju-
lija v Dupljah. Valjavec Ivan, Kovor 70.

Podpisani Ovsenič Janez, stanujoč v
Zvrčah pri Tržiču preključem neresnične
vesti, ki sem jih govoril o Šter Mirkotu iz
Tržiča in se zahvaljujem, da je odstopil
od tožbe. — Ovsenič Janez, Zvirče 7 pri
Tržiču.

Klub za konjski sport „Borec“ v Kranju
obvešča vse člane in prijatelje kluba, da
je uvedeno stalno poslovanje v klubskih
prostorih na Titovem trgu 13 (bivša gos-
tilna Šifer). Vsi zainteresirani dobe tam
vsa podrobna navodila in pojasnila.

Kder rabi cinkano pločevino, si jo
lahko nabavi po planu II. Cena 120 din
kilogram. Potrebe prijaviti do sobote na
MLO v Kranju, poverjenistvo za komu-
nalne zadeve, Jahačev prelaz št. 1/I.

Splošno sedlarstvo Ravnahrib Ivan.
Kranj, se je preselil z lokalom na Sav-
skem bregu v novo delavnico v Ljub-
ljanski ulici 7.

Sprejememo vodnika za mulo. Plača po
dogovoru. Za hrano je poskrbljeno. Inte-
resenti naj se javijo na Sindikalno smu-
čarsko društvo Udarnik, Kranj.

....FIZKULTURA IN ŠPORT

KOROTAN U ODLIČNI FORMI

Letos, posebno zdaj v jesenskem repu-
bliškem prvenstvu, z veseljem ugotavlja-
mo, da je kranjski Korotan od tekme do
tekme vse boljši, tako, da s precejšnjo
gotovostjo lahko računamo na najboljši
izid za kranjski nogomet v tem tekmovanju.
Korotan je zadobil s prvim porazom glav-
nega tekmeca „Branika“ iz Maribora, ki je
izgubil nedeljsko tekmo s Krimom, veliko
možnost, da postane prvak slovenske re-
publiške lige. To vprašanje bo nedvomno
rešeno v nedeljski derby tekmi slovenske
lige Branik: Korotan, ki se igra v Mari-
boru. V spomladinskem delu tekmovanja
so domači izgubili na svojem terenu s
4:1, toda od takrat se je Korotan močno
popravil in ustalil svojo formo, kar pa ne
moremo, sodeč po zadnjih rezultatih trdi-
ti za njegovega nedeljskega nasprotnika.
Igralci Korotana so odločni, da vrnejo ta
poraz in si s tem povečajo vse možnosti
za priboritev častnega naslova. V Mari-
boru bo torej to nedeljo padla odločilna
beseda, ali je kranjski nogomet res naj-
boljši v Sloveniji, kar mnogi trdijo in o
čemur smo prepričani, da bodo to tudi
Korotanci v nedeljski tekmi skušali po-
trditi. Z njimi gre na to najtežjo tekmo
tudi precejšnje število najzvestejših sim-
patizerjev.

ŠE ENA VISOKA ZMAGA KOROTANA

V nedeljo sta se v Kranju srečali no-
gometni moštvi Korotana in Odreda II,
ki tekmuje v slovenski ligi izven konku-
rence. Tekma je privabila na igrišče Ko-
rotana okoli 1500 gledalcev, ki so z za-
nimanjem sledili pravi ekshibicijski igri
domačega moštva, ki je premagalo goste
z visokim rezultatom 7 : 2 (4 : 0). Že v
prvi minuti igre je moral drugače odlični
vratar Segalle, ki danes ni bil najboljši
razpoložen, kloniti. Kmalu nato je moral
igrač Odreda radi poškodbe zapustiti igri-
šče in tako so Ljubljancani do konca igre
igrali z 10 možmi, od katerih je zadovoljil
edino Piskar, ki ima tudi največ zaslug,
da domači niso dosegli še večjega rezul-
tata. Kranjčani so bili vsi dobri, zlasti pa
so se odlikovali Božič, Kito, Jan in Ija-
čič. Gole za Korotan so dali: Božič 3, Fi-
garle 2, Ijačič in Pucelj 1, a za Odred sta
bila uspešna Piskar in Hanzel. Tekmo je
sodil Sušnik iz Ljubljane, ki ni bil kos
svoji nalogi in je napravil več napak.
V predtekmi so fizično mnogo slabši, a

z boljšo igro, pionirji Korotana premagali
pionirje Gregorčiča z Jesenic z rezulta-
tom 4 : 0.

LJUBLJANSKI BOKSARJI V KRANJU

V soboto zvečer so Kranjčanom prire-
dili v mali dvorani sindikalnega doma v
Kranju boksarji ljubljanskega Železničar-
ja propagandni boksarski dvoboj med A
in B ekipo z namenom, da bi tudi v Kran-
ju boks sekcija ponovno oživila. Prire-
ditev je zelo dobro uspela in bo verjetno
tudi dosegla svoj namen.

OKRAJNO PRVENSTVO V LJUDSKEM MNOGOBOJU

V okviru tekmovanja za 10. obletnico
OF je preteklo nedeljo OTO Kranj orga-
niziral okrajno prvenstvo v ljudskem
mnogoboju za telovadna društva. Kljub
dobrim pripravam v organizaciji tega te-
kmovanja je bila udeležba zelo slaba. Na
tem tekmovanju bi društva lahko prika-
zala svojo vsestransko vzgojo, tako pa se
je videlo, da imamo v našem kraju le
nogometne klube, ne pa telovadna dru-
štva in zaradi tega je jasno, da se društva
tega tekmovanja niso udeležila.

Pohvaliti pa je treba telovadno društvo
Tržič, katero se je udeležilo z vsemi štiri-
rims ekipami. Zelo smo bili pa presene-
čeni, da se TD Škofja Loka, Ziri in Ze-
lezniki, kjer imajo zelo dobro organizi-
rana društva, niso udeležili tega tekmo-
vanja.

Rezultat tekmovanja so naslednji:

Kot ekipa je zasedla prvo mesto med
člani: TD Tržič s 318,70 točk; drugo me-
sto Podbrezje s 212,40 točk. Pri članicah
pa je zasedlo prvo mesto TD Tržič 287,10
točk; drugo mesto TD Podbrezje 251,20
točk. Mladinci 1. TD Tržič 231,40 točke,
ki pa v ekipnem plasmanu niso imeli kon-
kurence. Mladinke 1. TD Tržič 235,60
točk. Vrstni red posameznih tekmovalcev
je sledeč: Člani: 1. Cankar Zdravko TD
Naklo 64,7 točk; 2. Polajnar Lojze TD Tr-
žič 58,2 točk; 3. Rakovec Jaka TD Pod-
brezje 55,0 točk. Članice: 1. Štucin Her-
mina TD Tržič 53,5 točk; 2. Kogoj Milena
TD Tržič 51,1 točk; 3. Jelenc Ivanka TD
Podbrezje 50,9 točk. Mladinci: 1. Franko
Matija TD Kranj 62,8 točk; 2. Krapeš Ni-
ko TD Tržič 46,6 točk; 3. Markič Anton
TD Tržič 43,1 točk. Mladinke: 1. Rupar
Vika TD Tržič 47,4 točk; 2. Rupar Milena
TD Tržič 42,3 točk; 3. Kotor Marija TD
Tržič 40,6 točk.